

ZARZĄDZENIE NR VI/256/2025
WÓJTA GMINY BODZECHÓW
z dnia 31 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Planu Opiekuńczo – Wychowawczo - Edukacyjnego w Pierwszym Dziennym Opiekunie w Gminie Bodzechów

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 798), a także Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2024r. poz.1882) uwzględniając Konwencję o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526), zarządzam co następuje:

§ 1.

Wprowadza się Plan Opiekuńczo – Wychowawczo – Edukacyjny w Pierwszy Dziennym Opiekunie w Gminie Bodzechów, w tym plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny stanowiący załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Wykonanie Zarządzenia powierza się Kierownikowi Gminnego Centrum Oświaty w Bodzechowie.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJTA GMINY
Jerzy Murzyn

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka w Pierwszym Dziennym Opiekunie w Gminie Bodzechów

Wizytówka instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech

Nazwa instytucji: Pierwszy Dzienny Opiekun w Gminie Bodzechów

Organ prowadzący: Gmina Bodzechów

Nr wpisu do rejestru: 31157/O

Lokalizacja:

Adres: ul. Szkolna 12, 27-420 Bodzechów

Struktura i zasoby:

Liczba miejsc: 5

Pierwszy Dzienny Opiekun w Gminie Bodzechów funkcjonuje w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Walentego Stefańskiego w Bodzechowie. Uczęszcza do niego pięcioro dzieci w wieku od 12 do 36 miesiąca życia. Do dyspozycji dzieci jest jedna sala, toaleta oraz część korytarza gdzie mieści się szatnia.

Przed budynkiem szkoły znajduje się teren zielony z placem zabaw przystosowanym dla dzieci do lat 3, który gwarantuje możliwości swobodnej zabawy w naturalnym środowisku.

Pierwszy Dzienny Opiekun zapewnia trzy posiłki dziennie, które przygotowywane są na miejscu, przez kuchnię należącą do szkoły.

1. Cele opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjne

Cele ogólne opieki i wychowania w Pierwszym Dziennym Opiekunie:

- zapewnienie dzieciom bezpiecznych i przyjaznych warunków do wszechstronnego rozwoju,
- wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego i poznawczego dziecka,
- kształtowanie samodzielności oraz podstawowych umiejętności życiowych,
- wspomaganie rozwoju mowy i komunikacji,
- rozwijanie aktywności ruchowej oraz sprawności fizycznej,
- budowanie poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa,
- współpraca z rodzicami w procesie wychowawczo - edukacyjnym.

Cele szczegółowe:

Obszar opiekuńczy:

- zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego (np. przytulanie, spokojny ton głosu),
- kształtowanie nawyków higienicznych (np. mycie rąk, korzystanie z toalety, dbanie o czystość),

- wdrażanie zasad zdrowego żywienia (np. zachęcanie do próbowania nowych potraw, rozmowy o zdrowym jedzeniu),
- dostosowanie rytmu dnia do potrzeb dzieci (np. sen, odpoczynek, aktywność),
- obserwacja dzieci i reagowanie na ich indywidualne potrzeby (np. notowanie zmian w zachowaniu, dostosowanie działań do potrzeb dziecka).

Obszar wychowawczy:

- kształtowanie umiejętności współżycia w grupie (np. dzielenie się, wspólne zabawy),
- uczenie przestrzegania zasad i norm społecznych (np. czekanie na swoją kolej),
- rozwijanie empatii i wrażliwości na potrzeby innych (np. rozmowy o emocjach, reagowanie na sytuacje konfliktowe),
- wspieranie radzenia sobie z emocjami (np. nazywanie emocji, proponowanie sposobów wyciszenia),
- budowanie pozytywnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi (np. wspólne świętowanie np. urodziny, wydarzenia, zabawy integracyjne).

Obszar edukacyjny:

- stymulowanie rozwoju poznawczego poprzez zabawę i doświadczenia (np. układanki, sortery, eksperymenty np. woda),
- rozwijanie mowy poprzez rozmowę, czytanie, śpiew i zabawy językowe,
- wspieranie rozwoju myślenia, pamięci i koncentracji (np. dopasowanie kolorów i kształtów),
- rozwijanie kreatywności i wyobraźni(np. malowanie, lepienie, zabawy z odgrywaniem ról),
- zapoznanie z otaczającym światem (np. spacer i obserwacja przyrody, rozmowy o pogodzie, zwierzętach).

Obszar ruchowy:

- rozwijanie sprawności ruchowej (np. bieganie, skakanie, wspinanie się),
- doskonalenie motoryki małej (np. rysowanie, lepienie, manipulowanie przedmiotami),
- kształtowanie koordynacji ruchowej i równowagi (np. zabawy z piłką),
- zachęcanie do aktywności fizycznej na świeżym powietrzu (np. zabawy na placu zabaw, spacer).

Obszar emocjonalny:

- budowanie poczucia własnej wartości (np. chwalenie za próby, nie tylko efekt, powierzanie drobnych zadań),
- wzmacnianie wiary we własne możliwości (np. wspieranie przy trudnościach, zachęcanie do podejmowania nowych aktywności),
- nauka rozpoznawania i nazywania emocji (np. rozmowy o uczuciach bohaterów bajek),
- tworzenie atmosfery akceptacji i wsparcia (np. np. brak porównywania dzieci, okazywanie szacunku i cierpliwości).

2. Metody pracy z dziećmi

Metody aktywizujące:

- zabawy ruchowe: gimnastyka ogólnorozwojowa, zabawy ruchowe na świeżym powietrzu,
- zabawy plastyczne: malowanie palcami, lepienie z plasteliny oraz innych mas, rysowanie, wyklejanie z bibuły, wycinanie, wydzieranie. Podczas zabaw plastycznych wykorzystywane są również naturalne materiały takie jak liście, kasztany, szyszki itp.,
- zabawy muzyczne i rytmiczne: wykorzystanie instrumentów, śpiewanie, tańczenie,
- zabawy tematyczne: odgrywanie ról i naśladowanie codziennych czynności i sytuacji, które

dziecko obserwuje w swoim otoczeniu, zajęcia kulinarne oraz systematyczne prowadzenie zajęć związanych z występującymi w danym czasie świętami,

- zabawy manipulacyjno – konstrukcyjne: budowanie z klocków, które rozwijają zdolności manualne i myślenie przestrzenne. Zabawy mające na celu poznawanie właściwości przedmiotów, ich konsystencji, kształtu, wydawanych dźwięków,
- zabawy dydaktyczne: pozwalają ćwiczyć spostrzegawczość, umiejętność myślenia, poznawanie nowych słów zarówno w języku ojczystym jak i obcym.

Metody oparte na obserwacji i doświadczeniu:

- pokaz i obserwacja: pokazywanie ilustracji, przedmiotów a także spacer, które pobudzają ciekawość dziecka,
- zabawy badawcze i sensoryczne: dzieci poprzez samodzielne działanie odkrywają nowe właściwości przedmiotów, np. badając ich strukturę czy wagę.

Metody słowne i relaksacyjne:

- bajkoterapia: czytanie specjalnie dobranych bajek, które pomagają dziecku poradzić sobie z trudnymi emocjami, lękami czy stresem, a także działają relaksacyjnie,
- opowiadanie i czytanie: wiersze, opowiadania i bajki, które rozwijają wyobraźnię i słownictwo,
- teatrzyki: zabawy ruchowe polegające na odgrywaniu scenek i wcielaniu się w różne role.

Dodatkowe metody:

- nawiązywanie rutyny: uporządkowany plan dnia, np. sekwencja posiłków i zajęć, daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa i kontroli,
- wprowadzanie elastyczności: stopniowe wprowadzanie drobnych zmian w rutynie uczy dzieci elastyczności i adaptacji do nowych sytuacji,
- nauka czynności higieniczno - pielęgnacyjnych: wprowadzanie do nauki samodzielnego jedzenia, mycia rąk czy korzystania z toalety.

3. Harmonogram dnia

Harmonogram dnia jest stały i przewidywalny dla wszystkich dzieci. Poczucie bezpieczeństwa dzieci opiera się o rutyny i rytuały. Opiekun dzienny w ciągu dnia stwarza dzieciom możliwość zabaw, które są dostosowane do ich potrzeb. Modyfikuje środowisko dostosowując je do aktualnych zainteresowań dzieci. Aktywność powinna być ciekawym wyzwaniem dla każdego dziecka. Plan dnia jest zorganizowany tak, aby odpowiedzieć na potrzeby wszystkich dzieci (np. czas na odpoczynek dla młodszych dzieci i w tym samym czasie czytanie książek dzieciom starszym). Nawet przy osobnych aktywnościach w ciągu dnia dzieci mają możliwość obserwacji siebie nawzajem. Dzieci najczęściej uczą się poprzez obserwację rówieśników. Harmonogram dnia dostępny jest dla rodziców. Wcześniejsze informacje dotyczące planu dnia ułatwiają adaptację, jeśli rytm dnia dziecka jest dopasowany do rytmu dnia w Pierwszym Dziennym Opiekunie w Bodzechowie.

Czynności higieniczne - zmiana pieluszek, mycie, podmywanie i odświeżanie dziecka odbywa się zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy ono tego potrzebuje. Nie jest częścią zaplanowanego harmonogramu dla wszystkich dzieci. Dzieciom starszym, które korzystają z nocnika, przypomina się o możliwości skorzystania z toalety. Trzeba zadbać o intymność i utrzymanie relacji. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, w kontakcie z dzieckiem i delikatnością. Mycie rąk - odbywa się przed każdym posiłkiem (śniadanie, drugie śniadanie, obiad – zupa, drugie danie).

Odpoczynek - każdego dnia w harmonogramie przewidywany jest czas na odpoczynek. Dzieci mają możliwość odpoczynku w ciągu dnia wtedy kiedy tego potrzebują. Dzienny opiekun

stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w dwóch różnych formach:
w szczególności odpoczynek na leżakach/matach oraz cicha aktywność na dywanie.

Harmonogram dnia w Pierwszym Dziennym Opiekunie w Bodzechowie

GODZINA (ORIENTACYJNIE)	ELEMENTY HARMONOGRAMU DNIA	CZYNNOŚCI KAŻDEGO DZIECKA
7.00 – 8.30	POCZĄTEK DNIA – POWITANIE	Dziecko jest rozbierane (przygotowane do pobytu w placówce) przez rodzica w szatni. Żegna się z rodzicem, wita z opiekunem dziennym oraz dziećmi.
7.00 - 8.30	ZABAWY SWOBODNE	Zabawa indywidualna lub grupowa. Dzieci korzystają z przygotowanej przestrzeni oraz zabawek i pomocy edukacyjnych.
8.40 – 8.50	PRZYGOTOWANIE DO ŚNIADANIA	Toaleta poranna (mycie rąk), obserwacja przygotowań do posiłku, możliwość samodzielnego nakrycia do stołu
9.00 - 9.15	ŚNIADANIE	Próby samodzielnego jedzenia, nauka posługiwania się sztućcami oraz picia z kubków. Dziecko samo decyduje (najmłodsze, które potrafią sygnalizują np. poprzez wskazanie palcem) co mu smakuje i w jakiej ilości.
9.20 – 9.30	CZYNNOŚCI HIGIENICZNE	Mycie rąk, zmiana pieluch, porządkowanie sali
9.30 – 10.00	AKTYWNE ZABAWY EDUKACYJNO-ROZWOJOWE KIEROWANE PRZEZ OPIEKUNA. ZAJĘCIA WYNIKAJĄCE Z ROCZNEGO ORAZ MIESIĘCZNEGO PLANU PRACY PLACÓWKI PRZEPROWADZANE W SALACH.	Dziecko podejmuje dowolne aktywności z wykorzystaniem dostępnych materiałów i zabawek. Przebywa w wybranych przez siebie strefach przestrzeni min. strefy konstrukcyjnej, czytelniczej, wyobraźni. Ma możliwość uczestnictwa w zabawach zorganizowanych przez opiekuna (motoryka mała, duża) – zajęcia stymulujące rozwój. Wszelkie aktywności są dostosowane do potrzeb dzieci, oparte na obserwacji i zaspokajaniu ich rozwojowych potrzeb. Propozycje zabaw edukacyjnych dobierane są w sposób umożliwiający dzieciom rozwijanie osobistych upodobań a także poszerzanie znanych im aktywności. Dzieci tak długo uczestniczą w zabawie jak długo są nią zainteresowane.
10.00 – 10.20	2 ŚNIADANIE	Nauka samodzielnego jedzenia
10.30 – 11.45	POBYT NA ŚWIEŻYM POWIETRZU	Zabawy na przynależącym do placówki placu zabaw, spacer (wózek lub pieszo – w zależności od potrzeb)

11.45 – 12.00	CZYNNOŚCI HIGIENICZNE	Zmiana pieluch, mycie rąk, ogólna toaleta
12.00 – 12.30	OBIAD	Obserwacja przygotowań do posiłku, nauka prawidłowego posługiwania się sztućcami
12.45 – 14.00	ODPOCZYNEK	Przygotowanie do drzemki, relaksacja, wyciszenie, słuchanie kołysanek, leżakowanie. Forma odpoczynku dostosowana do potrzeb indywidualnych dzieci.
14.00 – 15.00	ZABAWY INDYWIDUALNE/GRUPOWE OCZEKIWANIE NA RODZICÓW	Zabawy na świeżym powietrzu lub w sali – w zależności od warunków pogodowych. Dziecko żegna się z dziećmi i opiekunem dziennym. Jest odprowadzenie do rodzica.

Plan dnia może się zmienić w zależności od warunków pogodowych lub innych czynników, które bezpośrednio wpłyną na zmianę.

4. Planowanie aktywności

Aktywności dzieci to przede wszystkim sytuacje, które powtarzają się codziennie. Doświadczenia codzienne to czynności powtarzalne, stanowiące element codziennego rytmu dnia. To dzięki nim dziecko buduje i umacnia swoją osobowość, rozwijając kompetencje społeczne, emocjonalne, postawy i motywację do aktywnego uczestniczenia w środowisku. To od czynności codziennych zależy, czy dziecko wykształci w sobie postawy (dyspozycje) do współpracy, gotowość do podejmowania wysiłku, wytrwałość, empatię, samoświadomość, ale też postawy sprzyjające zdrowiu i sprawności fizycznej. Stałe momenty pobytu dziecka w instytucji dają mu poczucie bezpieczeństwa wynikające z harmonijnego, powtarzalnego schematu.

Podczas planowania aktywności dla dzieci najważniejsze jest stworzenie im warunków do różnorodnej zabawy, która wspiera ich rozwój. W Pierwszym Dziennym Opiekuniek przyjmujemy, że to właśnie zabawa jest najlepszym sposobem nauki dla dzieci do lat 3, w związku z tym:

- zabawa traktowana jest jako naturalna aktywność dziecka, poprzez którą poznaje ono świat, rozwija umiejętności oraz zdobywa doświadczenia,
- proponowane aktywności mają formę zabawy, dostosowanej do wieku i możliwości dzieci,
- opiekun przygotowuje przestrzeń i materiały tak, aby dzieci mogły samodzielnie się bawić i odkrywać,
- dzieci mają dostęp do różnych zabawek i pomocy, które rozwijają ruch, myślenie, mowę oraz relacje z innymi,
- nauka odbywa się w sposób naturalny, bez przymusu, w przyjaznej atmosferze,
- w ciągu dnia dzieci mają czas zarówno na zabawę swobodną, jak i zabawy prowadzone przez opiekuna,
- opiekun dzienny wspiera dziecko, podpowiada, zachęca i towarzyszy mu w zabawie,
- dzieci uczą się przez działanie, próbują, eksperymentują i naśladują dorosłych,
- dbamy o to, aby różne formy zabawy wspierały rozwój dziecka w każdym obszarze.

Bardzo ważne w planowaniu aktywności są również święta i celebrowanie ważnych momentów dla dziecka. Są to:

- Urodziny każdego dziecka - w tym dniu organizowane są specjalne zabawy i przyjęcie (bez słodczy), ale z dodatkowymi atrakcjami wspólnie zaprojektowanymi przez rodziców i Dziennym opiekunem,
- Dzień rodziców (trzeci tydzień maja), w którym dzieci bawią się razem z rodzicami i wspólnie wykonują różne prace
- Dzień Dziecka
- Dzień Babć i Dziadków, w którym zapraszamy gości na wspólny poczęstunek

Przykładowe aktywności zabawowe w naszej placówce

- Zabawy „jest – nie ma”
- Zabawy z wyjmowaniem i wkładaniem przedmiotów
- Zabawy z wodą (wylewanie), ciastoliną i innymi materiałami
- Budowanie (z dowolnych elementów) i burzenie
- Zabawy z naturalnymi produktami (np. warzywa, owoce, szyszki, kasztany)
- Wydawanie dźwięków przez urządzenia
- Eksplorowanie terenu w ogrodzie (zbieranie szyszek, kwiatów, roślin, obserwacja zwierzątek, kopanie, grzebanie, deptanie, manipulacja tym co dziecko znajdzie)
- Dostarczanie dzieciom przez opiekuna dziennego różnych materiałów/przedmiotów i opisywanie tego co dzieci robią używając nazw i cech przedmiotów (*Podniosłaś ten zielony liść. O, jaki jest duży. Zobacz, można go włożyć do tego kubelka i przenieść na inne miejsce*)
- Zabawy w powtarzanie słów po dzieciach
- Uczestnictwo dzieci jako aktywnych słuchaczy w codziennym czytaniu. Często czytanie połączone jest z ruchem pacynki czy specjalną modulacją przykuwającą uwagę dzieci
- Zabawy w komentowanie czynności dzieci (*Teraz do góry na ten stopień, hop, a teraz w dół na podłogę skok; Och, całkiem niebieski ten klocek, to już drugi, a teraz trzeci czerwony – wieża jest coraz wyższa*)
- Zabawy w „co słychać?”
- Zabawy uruchamiające zmysł dotyku (różne materiały, chropowate – gładkie, mokre – suche, ciepłe – zimne, sypkie – klejące, ciężkie – lekkie)
- Zabawy uruchamiające zmysł wzroku (kolorowe, świecące, małe, duże)
- Zabawy wzmacniające zmysły czucia głębokiego i równowagi – turlanie się, stwarzanie dzieciom możliwości biegania po nierównej powierzchni (ogród) i w różnych warunkach atmosferycznych, ślizganie się, wspinanie, zjeżdżanie, podskakiwanie, wchodzenie i wdrapywanie się.
- Dostarczanie różnych materiałów do zabaw motorycznych (puzzle, klocki, kasztany, piłki, plastelina, ciastolina)
- Wędrowanie z dziećmi, spacer, zapewnienie im możliwości zabaw w chowanego, biegania, a dla najstarszych dzieci zabaw z piłką i zabaw w berka

Wskazówki metodyczne dla Dziennego Opiekuna

Opiekun towarzysząc dzieciom podczas całego dnia powinien kierować się określonymi zasadami:

- Bycie w pobliżu miejsca, gdzie dzieci się bawią
- Stwarzanie sytuacji, które ułatwiają budowanie przez dziecko poczucia tożsamości i odrębności własnej osoby (np. naśladowanie min i ruchów dziecka, nazywanie emocji, opisywanie tego co robią, używanie imienia dziecka i zwracanie się do niego po imieniu, łapanie kontaktu wzrokowego itd.)
- Wspomaganie rozwoju mowy i umiejętności komunikacji – Opiekun Dzienny obserwuje i słucha co i jak mówi konkretne dziecko. Przez powtarzanie dźwięków i słów wydawanych przez dziecko nawiązuje z nim interakcję, buduje relację opartą na wspólnej aktywności.
- Komentowanie zaobserwowanych działań dziecka, wyrażanie zainteresowania działaniami dziecka. Np.: *Widzę, że dopasowujesz puzzle do siebie. Masz już trzy połączone. O, jest i czwarty puzzle. Jest już cały obrazek. Co tam jest?*
- Włączanie się do zabawy dzieci, jeśli tego potrzebują lub wyłączanie się z zabawy, jeśli obecność dorosłego nie jest niezbędna. Np.: *Czy pomóc? Jak pomóc? Czy mogę się z tobą bawić? Co mam zrobić? Jak mogę się z tobą bawić? Chcesz się bawić dalej sam?*
- Dostarczanie materiałów, przedmiotów i narzędzi, które mogą rozwijać i wzbogacać aktywności i zabawy dzieci. Np.: dziecko bawi się wodą – przelewa ją z kubeczka do kubeczka. Opiekun Dzienny dodaje lejek, łyżki i butelkę. Obserwuje, czy dziecko podejmuje działania z wykorzystaniem nowych narzędzi. Może zacząć bawić się równolegle tymi przedmiotami, tak by dziecko mogło obserwować jej działanie. Opiekunka nie ponagla dziecka do użycia nowych materiałów. Dziecko samo decyduje kiedy i jak je wykorzysta.
- Pomaganie dzieciom w zrozumieniu świata – opisywanie jak działa to, co robią, jakie są obserwowane zależności, łączenie przyczyny i skutku, pokazywanie chronologii wydarzeń, przewidywanie. Np.: *Położyłeś piłkę na górze, piłka się potoczyła aż do ławki. Na górze piłka nie chce „stać”, tylko z niej się stacza.*
- Dostarczanie dzieciom możliwości obcowania z wytworami kultury - zadbanie o to, żeby książki (estetycznie wydane i z dobrymi ilustracjami) były dostępne dla dziecka, wspólne słuchanie muzyki, kontakt z teatrykiem na żywo. Unikamy natomiast prezentowania dzieciom filmów czy przedstawień na ekranie, ponieważ nie jest to zgodne z naszym rozumieniem tego jak dziecko doświadcza świata i jak reguluje sobie samo intensywności przeżywania tego czego doświadcza.

Plan opiekuńczo – wychowawczo – edukacyjny zatwierdzony dnia 31.12.2025r.

Do stosowania od dnia 1.01.2026r.

.....
WÓJT GMINY
Jerzy Murzyn